

Radek Novotný: Vodovodní trubky vlastníme, udržujeme a platíme my. Ale zisk z prodeje naší vody jde do kapes v zahraničí (Rozhovor)

- CZ24 News | 2. dubna 2023

ČESKO: Strach ze zdražování, nebo nedostatku komodit obchází celou Evropou. Elektřina, teplo, potraviny jsou pro nás životně důležité, proto je pochopitelné, že rozkolísání jejich cen vzbuzuje vážné obavy - většinou bychom bez nich nevydrželi příliš dlouho. Ale ještě mnohem kratší životnost bychom měli bez vody. Také její cena roste, ale momentálně to nepatří k těm jevům, které by nás nějak zásadně znepokojovaly, možná by bylo dobré říci, zatím nás neznepokojují zásadně. Měli bychom se více zajímat o tuto komoditu, bez které lze přežít jen sotva pár dní? Nebo není třeba si ke všem dnešním obavám přidávat ještě další? Jaké chování a myšlení je namístě? O tom všem budu dnes mluvit s člověkem, jehož hlavním tématem zájmu je voda, s inženýrem Radkem Novotným, ekonomem a specialistou na problematiku vody a hospodaření s vodou, a také spoluzakladatelem nadačního fondu Pravda o vodě.

Martina: Radku, vyjdu z názvu vašeho nadačního fondu Pravda o vodě: Řekněte mi, máme problémy s vodou? A pokud ano, jaké? A které jsou největší? Když se řekne „voda“, tak co je pro vás největším problémem, kterého bychom si měli všimnout?

Radek Novotný: Dobrá otázka. Ukážu to na příkladu: Kdysi, když jste chtěl dobýt hrad, tak jste měl dvě možnosti. Dobýt hrad takovou formou, že obětujete třicet tisíc, možná sto tisíc vojáků, a dobudete ho silou, a máte ho třeba za tři měsíce dobytý. Ale přijdete o sto tisíc vojáků. Anebo vyhladovět. Obkopete hrad, odstříhnete ho od vody, a uděláte všechno pro to, aby se vám do tří měsíců, tří týdnů, nebo do tří dnů vzdal, protože bez vody vás za tři dny nebude zajímat už vůbec nic jiného než voda. Takže to je základní myšlenka, kterou spousta lidí nevnímá, protože berou vodu jako samozřejmost.

Martina: A je zde někdo, kdo obkopává naši zemi, abychom přišli o vodu?

Radek Novotný: Dělalí to rafinovaně. Narovinu, já to nazývám „koncernový kolonialismus“, a paní docentka Švihlíková tomu říká „dobývání renty“. Tyto dva pojmy se překrývají. Je to postavené na tom, že v podstatě zprivatizujete zisky, a zestátníte náklady. A tím pádem, když zestátníte náklady, si zajistíte, že vám někdo bude financovat veškeré nutné investice, aby toto odvětví dál fungovalo. A pozor, vždycky všechno kolem vody zaplatí jen a pouze občané této republiky, nikdy nikdo jiný. Žádní politici, žádné koncerny, žádné neziskové organizace, vždycky pouze občané buď v ceně vody, nebo, aniž to tuší, z daní. Protože když nám tyto peníze chybí, tak se tam nalijí z druhé strany cedníku, shora, z veřejných rozpočtů. Ale vždycky jsou to peníze občanů. Takže to je cesta nákladů.

A pak je tam cesta peněžních toků a zisků. A v okamžiku, kdy přibližně 70 procent peněžních toků z vody, přes systém provozních modelů a privatizace vodáren, ovládly zahraniční koncerny, bez povinnosti financovat investice, tak jsme udělali něco, co je nelogické, totiž oddělili jsme studnu od vody, od prodeje vody. Když to vysvětlím zjednodušeně, tak by asi s vlastní studnou nikdo neudělal to, že si vykope studnu, a pak tam postaví cizího člověka, který mu z této studny vodu prodá. A toto jsme v České republice udělali u mnoha studen.

Martina: Říkal jste: „Koncernový kolonialismus“. Ale vzhledem k tomu, co všechno jsme v naší zemi rozprodali, tak bych řekla, že tento pojem bychom asi mohli v naší zemi namontovat na mnoho odvětví. Proč by nás měla zajímat právě voda? Protože se totéž děje v průmyslu, ve výrobě, v zemědělství. Tak proč právě voda by nám měla ležet na srdci?

Radek Novotný: Teď jsem měl chuť zatleskat. Nebudu tleskat, ale strašně moc poděkuji, protože se ptáte logicky. Spousta lidí, včetně těch, kteří u nás rozhodují, si vůbec tuto otázku ani nepoloží. Vy ji jednak aspoň položíte, a chcete na ni znát odpověď. A to je úplně zásadní, protože to je strategický monopol. To je jedna věc. A protože voda se týká úplně všech odvětví, o kterých se bavíme, a pro stát je prostě úplně strategická, protože ji potřebujete pro zemědělství, průmysl, energetiku, sociální smír, pro zdravotnictví. To není jenom o tom, že si zaplatím vodné, stočné. Voda je prostě strategická pro fungování celého systému, pro stát. A neexistuje v tom konkurence.

To znamená, že v okamžiku, kdy se budeme bavit třeba o automobilovém průmyslu, na který jste upozornila, když jste řekla, že se to děje i v jiných odvětvích, tak vám paradoxně řeknu, že jsem se dlouhá léta živil akvizicemi a fúzemi společností, ekonomikou, to znamená, že nemám nic proti vstupu strategických investorů do odvětví, kde investor nabídne know-how, rozšíření trhu, rozvoj výroby, nějaké bonusy navíc, které daná fabrika nemá.

Na západě už prohlédli, že koncerny dodávající vodu inkasují zisk, a do obnovy infrastruktury, do trubek, neinvestují nic. A tak se tyto firmy přestěhovaly na východ.

Martina: Investice do infrastruktury.

Radek Novotný: Řekněme, třeba. A současně si při tom vezme část našeho know-how. Protože zase, když to řeknu na Škodovce, tak myslím, že Škodovka by neexistovala, kdyby se nespojila s nějakým koncernem. Skončila by třeba jako Saab, to znamená, že by nebyla konkurenceschopná. Ale pozor, Škodovka je pořád pod tlakem ostatních automobilek, a pořád na to musí reagovat, musí být schopná se rozvíjet.

Kdežto ve vodárenství máte infrastrukturu, kde jsou trubky nataženy jenom jedny, a v regionu to provozuje jenom jedna společnost. A teď je to postavené tak, že infrastrukturu vlastní městské vodárny, které ji pronajímají soukromým firmám, které ovládají peněžní toky. To nemá, prosím, s konkurencí nic společného. A kdo rozumí způsobu, jakým jsou uzavírány tyto smlouvy, a já jim rozumím, protože jsou soudy potvrzující, že to bylo uzavřeno protiprávně, na základě podvodných, absolutně nepravdivých informací. Dokonce některé tyto koncerny ovládaly městské vodárny, a samy se sebou uzavíraly smlouvy na třicet let. To je fakt šílené.

A toto koncernové know-how je záležitost, která přišla z Francie, a z Německa, kde bylo rozsudky prokázáno, že se i toto naučily ovládat. V podstatě, jak já říkám, koncernový kolonialismus. A zpracovat a zavést tento systém se naučili u sebe doma. A když se odhalilo, o co se jedná, a přišly rozsudky, došlo k zavírání politiků a lidí z veřejných koncernů, tak pochopili, že jim postupně bude tento systém postupně odcházet, tento byznys, tento Klondike, tak se posunuli na východ.

A tady našli jednak neinformované lidi, jednak lidi naivní, a také lidi ochotné se těmto nabídkám, které přišly, přizpůsobit. A tyto nabídky byly postaveny nejenom na finanční korupci, ale na místech, na zaměstnáních, na pozicích v dozorčích radách, na přednostním investování, ale to je v podstatě jenom nálepka, protože to je jen forma, jak si vás koupím, abyste to začala prosazovat a zvedla pro to ruku.

Martina: Radku Novotný, myslím, že když si naši posluchači přečtou, že si budeme povídat o vodě,

tak si mnoho z nich myslí, že se budeme bavit o tom, že je problém se suchem, problém v odtoku vody z krajiny, jak zadržet vodu v krajině. Ale my o tomto asi příliš mluvit nebudeme?

Radek Novotný: Budeme.

Martina: Tak možná taky, ale začali jsme tím, že hlavní potíží jsou zahraniční koncerny. Přijde vám toto nebezpečnější, nebo bychom se měli více věnovat tomu, jak se s vodou hospodaří, nebo, jak mít vodu v krajině?

Radek Novotný: To totiž všechno spolu souvisí. Před chvilkou jsem tady řekl jednu větu, která obecně platí: Jestli bude dostatek vody, tak to zaplatí deset miliónů obyvatel České republiky, včetně všeho kolem vody. Občané zaplatí veškeré náklady se zadržením vody v krajině, případné budování nějakých přehrad. Prostě veškeré věci, které souvisí s vodou, zaplatí vždycky jenom občané, buď v ceně vody, nebo z daní. A teď je otázka, asi se mnou budete souhlasit, že když někdo něco financuje, když investuje obrovské množství peněz, protože infrastruktura, ať už jsou to přehrady, vodojemy, čističky, ale i třeba meliorace, nebo naopak zrušení meliorací, to všechno stojí obrovské peníze. A pokud to zaplatí lidé, tak by to mělo sloužit těmto lidem. Těm, kdo investují, by tato investice měla sloužit.

Ale dneska je to postaveno tak, že my to všechno postavíme, zaplatíme, a zisk na tom vydobudou soukromé firmy, a pošlou je do zahraničí, odkud jsme neodebrali ani korunu, kde vodu nezadržíme. Žádný soudný hospodář neudělá to, že si začne vyplácet zisk, a posílá ho někam na Bahamy v okamžiku, kdy ví, že před ním stojí obrovské množství investic do kvality vodovodních trubek, do zlikvidování něčeho takového, co se řeší, mikroplastů, léků, pesticidů ve vodě. Toto je věc, která teď postupně vyplouvá na hladinu, a je to ve vodě obsaženo všude, ale v podstatě se to ani moc neměří, ani moc neřeší. A když se řekne, že by se toto mělo řešit, tak je odpověď: „Ale to bude stát strašně moc peněz.“ A koncern, který to jenom provozuje, vám chytře řekne: „Vyřešte si to. My to jenom provozujeme. My jenom dodáváme a čistíme vodu.“

Vodu samu o sobě v ČR nikdo nevlastní. Vodárenskou infrastrukturu spravují státní podniky povodí. Potrubí a čističky vlastní města a obce. A vodu prodávají soukromé koncerny.

Martina: To, co říkáte, tedy znamená, že jsme si nechali povinnosti, nechali jsme si péči o vodní infrastrukturu, ale vodu jsme prodali? Vodu ne, ale prodej vody.

Radek Novotný: Prosím vás, je to takhle: To je také dobrá otázka, protože lidé si to pletou. Vodu nikdo nevlastní. Voda není statkem, který by vlastnil stát, nebo města, nebo vodárny, koncerny, nebo nějaký překupníci. Nikdo. Voda je prostě příroda. Díky Bohu. Má to i ekonomickou podstatu, proč to nevlastní stát, protože v okamžiku, kdy by to vlastnil stát, a přišla by povodeň, tak všichni by po státu chtěli zaplatit škody. To je celkem rozumné vysvětlení, proč to je postaveno tak, jak to je, a takhle je to postaveno ve většině států v Evropě. Vodárenskou infrastrukturu v České republice, tu základní, vodu samu o sobě, spravují státní podniky povodí: Povodí Labe, Povodí Vltavy, Povodí Odry. Takže voda je nějakou formou spravována tak, že se ví, jaký je stav podzemní vody, jaký je stav povrchové vody, a když je potřeba odpouštět, tak to řeší Povodí, to znamená, kdo se o vodu stará. Ne, že nestará.

A pak je tu otázka kroku B, využití vody pro průmyslovou výrobu, pro spotřebitele, zemědělce a pro občany. A to už je otázka infrastruktury vodárenské a kanalizační, která souvisí s vybudováním vodovodních a kanalizačních trubek, čistíren odpadních vod, vodojemů, přečerpávacích stanic. A toto z 90 procent vlastní města a obce, nebo městské vodárny. 90 procent, což je vynikající, protože, prosím vás, v okamžiku, kdybychom prodali i toto, tak jsme fakt rozvojová země. To už bychom byli

v úplném zoufalství, protože bychom nikdy nebyli schopní to opravit.

Nyní máme problematiku plynárenství a energetiky, kdy vidíte, že neodebíráte napřímo, ale od někoho, kdo vám diktuje, za jakých podmínek od něj budete odebírat. A přitom, kdybyste si to sjednal sám, tak možná domluvíte lepší podmínky, nebo nejste závislí na tomto prostředníkovi. Takže ve chvíli, kdybychom tuto infrastrukturu neměli, tak jsme úplně ve stejné pozici, jsme v pasti.

A pak je tu ten, kdo vodu prodává, kdo je oprávněn inkasovat vodné stočné od lidí, a započíst si za to, že vodu dodal a vyčistil, ziskovou marži. Všimněte si, že zatím jsem u vody neříkal, že by státní podniky od lidí kasírovali nějakou ziskovou marži, ani u infrastruktury nemáme žádnou ziskovou marži. Zisková marže je až na konci, až když lidé platí za vodu. A oni to udělali chytře: Oddělili neoddělitelné, studnu od vody a prodeje vody. A tady se platí zisk: „To chci ovládat já, a studnu si nechej. Když se ti zkalí, vyschne, budeš muset kupovat hlubší. Ale to řeš ty, protože jsi vlastník. A jako vlastník jsi povinen investovat.“

Martina: A řekněte mi, čím to je, že když jsem se tomuto tématu věnovala, tak jsem samozřejmě narazila na nejrůznější servery, nejenom na váš Pravda o vodě, ale také na servery Naše voda, Ekoista, a podobně, kde uvádějí na pravou míru mýty, a kde za jeden z mýtů je považováno, že: „Zisky, které mají nadnárodní giganti z vodného a stočného, odtékají z naší republiky.“ Není to tak? Je to tak?

Radek Novotný: Je to tak. Prosím vás, já samozřejmě chápu, že se koncerny snaží, a mají na to dostatek zdrojů a dost ochotných lidí, kteří – teď to vidíte v rámci toho, jak se tady redukuje míra možností komunikovat jakékoliv téma – vytvoří nějakou odbornou skupinu, nejlépe neziskovou organizaci. My jsme taky nezisková organizace, nejsme financováni státem, nás financuje jenom to, co uděláme my a co nám poskytnou lidé. To je obrovský rozdíl, v žádném případě nedostaneme sto milionů na to, abychom rozlišovali, co je, a co není dezinformace. A je jasné, že když se podíváte na lidi, o kterých jste mluvila, tak tam většinou narazíte na sponzory, což jsou koncerny. Takže vám pak z toho vyjde, že ani nemůžou psát něco jiného.

A když se podíváte na jakýkoliv smluvní systém mezi městskou vodárnou a koncernem postaveném na provozním systému, tak zisk generuje koncern. To mám zdokumentováno na stránkách, kde máme, kolik vygenerovala třeba Moravská vodárenská, protože jsem z Moravy, a mám tam nejvíc rozsudků, takže si to můžu dovolit říct. A tam zjistíte, že se u tří okresních vodáren bavíme o částkách v řádech desítek miliónů, ale tady se bavíme o miliardě. A tato miliarda skončila v cizině, neskončila v infrastruktuře. To znamená, že tři městské vodárny dohromady jsou v úplně jiném poměru, a je jasné, že ten, kdo drží peněžní toky, a navíc si vzal vodárenskou inteligenci, protože z městských vodáren vytáhli jednotlivé vodárenské odborníky, a zaměstnali je sami pro sebe, takže starostové, kteří se co čtyři roky mění, v této problematice plavou, a někteří dokonce břichem nahoru, protože vůbec netuší, a ani netuší, že netuší.

Soukromým koncernům by se nikdy nepodařilo ovládnout finanční toky z prodeje vody, kdyby jim někdo zevnitř neotevřel dveře, aby mohly protiprávně nakoupit akcie

Martina: A povězte mi ještě jednu věc: Jak dlouho tato situace trvá?

Radek Novotný: Prosím vás, začátek je někde z roku 96, kdy to vyzkoušeli na Plzni. Tam to nějakou formou proběhlo, a pak přišly situace v jižních Čechách, v Praze, v severních Čechách. A pak se posunuli, logicky, a stejně jako ve Francii, šli po velkých městech a velkých firmách, kde je největší objem tržeb, kde je jistota, že vždycky vyděláte. Protože v okamžiku, kdy ovládnete přirozený monopol, tak zisková marže je jistá. To znamená, berte jako nějaký začátek rok 96. Pak tam byly

Pražské vodovody a kanalizace, a následovala další okresní města, Brno, Ostrava, a kolem roku 2000 také severní Morava. A pak zkusili systém protiprávního vykupování akcií, na což nyní máme rozsudky, že to je opravdu komplot, na kterém se podílela organizovaná skupina právníků a fyzických osob, kde na to dokonce máme tři ústavní nálezy, které potvrzují, že tyto smlouvy jsou protiprávní.

Na rozhodnutí nejvyšších soudů, prosím vás, na rozhodnutí Nejvyššího soudu čekáte deset let. Ale podstatné je, že tento problém, a tento systém už rozkryli třeba ve Francii, nebo v Německu. A když se podíváte na dokument Voda vydělává, neb Jak korporace bohatnou na vodě, a porovnáte to s tím, co se dělo tady, tak oni tento systém naklonovali k nám. A naklonovali ho samozřejmě se vším všudy, to znamená i s tím, že ty negativní věci, které použili k tomu, aby ovládli monopol, použili i u nás. Ale to podstatné, co je třeba říct, je, že oni by je nikdy neovládli, kdyby jim uvnitř z vodáren někdo neotevřel dveře – politici.

Martina: Dobrá, politici tedy někdy od roku 96, řekněme, začali otevírat dveře, a podle toho, co říkáte, došlo k tomu, že nám zůstaly náklady, ty jsou zestátněné, ale zisky patří firmám za prodej vody. A ony tyto zisky už tady neinvestují, protože nemají důvod, ale pošlou je domů. Ale nějaký politik v roce 1996, nebo skupina politiků, nebo strana, toto umožnila. Umožnila třeba, aby se uzavřely nevýhodné smlouvy, které, řekněme, spoustu věcí neřešily. Ty, o kterých jste tady hovořil. Ale pak přece přišla jiná vláda, jiní politici, a politikům vždy dělá dobře, když můžou říct, že předchozí vláda to dělala špatně, a my teď ty kostlivce vymeteme ze skříně. Takže když přišla jiná vláda, tak mohla tyto politiky a praktiky vymést. To mi chcete říct, že se to jenom vrší, kupí, a nepřišel nikdo, kdo by se rozhodl tento Augiášův chlév tak trochu pročistit?

Radek Novotný: To nechci říct. Ono to tak je. Reálně. Tento proces vlastně začínal už někdy v roce 93, kdy se poprvé státní podniky... Ještě řeknu jednu věc: Já jsem v kontaktu ještě se starými vodáři z 50., 60. let, někteří, kteří ještě žijí, protože bacha, některým těmto chlapům je osmdesát, devadesát let, a od některých mám dokonce jejich archivy. A oni mi řekli: „Pane Novotný, komu jinému než vám. Protože vy navazujete na to, co jsme tady dělali my. My jsme kdysi měli v České republice dvanáct krajských vodáren, které měly za úkol dodávat vodu, vyinkasovat vodné, stočné, budovat infrastrukturu. Obrovským problémem tam bylo, že minulý režim z vodárenské infrastruktury v podstatě nevybíral vodné, stočné. To byl nějaký padesátník, dvacetník za kubík vody, což je prostě ostudné, to je samozřejmě nesmysl, protože když nemáte za komoditu odpovídající cenu, tak se s ní nešetří, není důvod obnovovat infrastrukturu, takže infrastruktura byla podfinancovaná. Ale podstatné je, že ta změna, přeměna let 89, 90, 93, vedla k tomu, že se stát rozhodl, že státní podniky rozdělí na okresní, aby okresy, které opravují třeba cestu, mohly rovnou opravit i vodovodní trubky, a vodu si spravovaly sami, protože tomu budou rozumět víc než centrálně v Praze. Ale nikdo nepočítal s tím, co se tam objevilo, a když si toho všimli a řekli si: Ježíši, co to je? – tak dokonce nastavili podmínky, že města nemůžou akcie vodáren prodat, ale že to můžou převádět mezi sebou. To znamená, že to zůstane jako municipální záležitost, spravovaná jako veřejná služba.

Zahraniční firmy nám nepřicházely pomáhat s vodou, ale přišli na naší vodě vydělat

Martina: A to je to, že 90 procent vodárenského majetku vlastní města a obce?

Radek Novotný: V podstatě je to tak, že vlastnily 100 procent. Dokonce bez ohledu na to, že existovala snaha, aby to zůstalo mezi městy a obcemi, tak na severní Moravě prodávali politici za dvě, tři stovky akcie, které měly cenu třeba pět, šest tisíc. Oni to prodali za dvě stovky, a nikdo to neřešil. Vy jste se ptala, a omlouvám se, že jsem z toho trochu uhnul, ale vrátím se k tomu: Takže v roce 93, když přišla změna, to připravovaly vlády, kde byla ODS, a vypadalo to srozumitelně.

A protože mám kontakt na staré vodaře, tak vím, že už tehdy upozorňovali na to, že v okamžiku, kdy se tady objevují zahraniční poradci, tak přichází vydělat, nepřichází nám pomáhat. Já jsem vždycky říkal, že internacionální pomoc z východu, která přijela v tancích, byla jasná, ale internacionální pomoc ze západu, která přijela pod hesly: „My jsme váš strategický investor a partner. My vám pomůžeme.“ – byla taky jasná, protože byla bez tanků, a tak si všichni mysleli, že to je skutečně pomoc. Prosím vás, tyto koncerny na nás přišly vydělat. Nepřišly pomáhat. Stejně jako ti před tím.

Martina: Dobře, ale vydělat přišla i Škodovka, kterou jste na začátku uváděl jako příklad toho, kdy by to bez strategického partnera nešlo. Tak mi řekněte...

Radek Novotný: Škodovka tady investuje, přináší nové trhy. Škodovka nás dostala do technologií, které bychom v životě nebyli schopní se starou Škodovkou udělat. A furt je pod konkurencí. Ale situaci, kdy jde o přirozený monopol, a dostalo se to do stavu, kdy si necháte infrastrukturu, a peněžní toky dáte koncernu, který nemusí investovat, tak tomu říkám – kolonialismus.

Martina: Před lety proběhla kauza, kdy, tuším Praha 6, měla potíž s vodou, protože se vzhledem k nekvalitním trubkám do vody dostaly nejrůznější bakterie, takže byla kontaminovaná.

Radek Novotný: Problémy mělo 30 000 lidí.

Martina: Ale na tom přece provozovateli také musí záležet? Nebo řekne: „Vy jste mi nezajistili kvalitní infrastrukturu?“

Radek Novotný: Podívejte, tam se sešlo několik věcí, které jsou problémem celé republiky. Soukromý provozovatel musí splňovat nějaké technologické normy. A mají dokonce akvárium s rybami, aby bylo jisté, že v místě, kde to odtéká z vodárny, je voda v pořádku. Ale tato voda pak jde do vodovodních trubek, které vlastní město, kterým teče třeba 30 kilometrů, nevím, jak je tady hustá síť, tady v Praze je obrovská hustota sítě, a nevědí, kam a v jaké kvalitě to doteče. Ale mají jistotu, že od nich to odchází čisté, což je věc provozovatele, a ostatní je věc vlastníka infrastruktury. Oni ji sice spravují, ale investují jenom do oprav, to znamená, že když praskne potrubí, tak ho vymění.

Velmi hezky to popisovali ve Francii, v Paříži. Říkají, že udělat obrovskou investici s návratností šedesát, osmdesát let, se vyplatí pouze municipalitě, protože ta nehoní zisky, kdežto koncern, který má smlouvu na dvacet, třicet let, se na to bude vždycky dívat z toho pohledu, aby se mu investice vrátila do dvaceti, třiceti let. To znamená, že nikdo ze zahraničních subjektů nebude chtít dělat investice, které tady dělal Karel IV., který zde postavil kanalizaci, která funguje dodnes. Svým způsobem je šílené, jak byli geniální, když to takhle vymysleli.

Ale problém je v tom, že u strategického monopolu, kdy se zkombinuje na jedné straně byznys, a na druhé straně případně obnova infrastruktury někomu jinému, ale nemáte ani vodárenské odborníky, tak prioritou není kvalita. Oni říkají: „My splňujeme všechno. Dívejte, ryby tady žijí. A to, že se stalo, co se stalo, je problém někoho, kdo špatně spojil trubky, a že se nad tím objevila kanalizační trubka. Tato kauza, o které jste mluvila, byla, myslím, tak pět roků dozadu, nevím teď přesně – a řeknu něco, co vás asi nepotěší. Na rovinu: V okamžiku, pokud by tehdy umřelo nějaké batole, nebo nějaký důchodce, tak myslím, že už tady tyto koncerny nejsou, protože v tu chvíli by lidé pochopili, v čem je největší problém.

Je to o prioritách. Priorita soukromníka bude vždycky jiná než u strategického monopolu. Nebavíme se o tom, že si budeme konkurovat v pekárně. To chápu. Ale pro strategický monopol nejsou prioritou obnovené trubky. A když, tak řekne: „Dobře, tak si to jako město zainvestujte.“ A vy budete investovat do něčeho, co bude tomu monopolu zase vydělávat peníze. A politici tomu nerozumí, a navíc se co čtyři roky mění, mění se strany, a lidé z jednotlivých politických stran na

ministerstvech.

Toto je krásně popsáno v knížce Budiž voda, kde jde o situaci v Izraeli. Asi chápete, že v Izraeli mají s vodou větší problém než u nás. Daleko větší. Oni tam také kdysi začínali se socialismem, nebo s pokusem o socialismus, a v knize se říká: „To je jako se stromem. My jsme měli ministerstvo pro kořeny, ministerstvo pro kůru, pro kmen, pro větve, ministerstvo pro lesy, dokonce jsme měli i ministerstvo pro stín, který ten strom vrhal. A nikdo za nic nezodpovídal. A strom sám o sobě je celek.“ A u vody je totéž. My máme x ministerstev, které mají na starost cenovou regulaci, dotace, cenovou hladinu dotace. Pak je tam ministerstvo zemědělství, které má vodárenství, ministerstvo zdravotnictví, které řeší kvalitu vody, a podobně. A když se na někoho obrátíte a řeknete: „Prosím vás, kdo nese odpovědnost za to, že koncerny protiprávně ovládly vodárenské odvětví, i když to ze zákona nebylo možné?“, tak nenajdete viníka.

AUTOR: Radek Novotný

[ZDROJ](#)